

získali vedomosti a zručnosti aktívnym spôsobom na základe vlastnej činnosti. Vysokoškolská učebnica obsahuje mnohé podnety, ktoré pomôžu budúcemu učite-

lovi, ale aj učiteľovi v praxi nájsť ďalšie originálne postupy, umožňujúce žiakom aktívne si osvojiť nové poznatky.

Soňa Kompoltová

ŠKROVÁNKOVÁ, L. – ŠKROVÁNKOVÁ, P.: *Dôchodkové poistenie*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2011, 112 s. ISBN 978-80-225-3187-0

Cieľom tejto publikácie je poskytnúť študentom i odbornej verejnosti vedomosti z oblasti dôchodkového poistenia zakladajúce sa na aktuárskej matematike. Rôzne matematické modely sa tu využívajú na aktuárske výpočty používané v uvedenej oblasti. Ako je známe, od roku 2004 existuje okrem priebežného systému aj tzv. kapitalizačný, pričom sa zvýšila úloha zamestnaneckého a osobného poistenia na úkor poistenia poskytovaného štátom. Nový systém je postavený na troch pilieroch. Prvý – povinný predstavuje základné dôchodkové poistenie a upravuje ho zákon o sociálnom poistení. Druhý pilier dôchodkového zabezpečenia upravuje zákon o starobnom dôchodkovom sporení. Tretí pilier predstavuje doplnkové dôchodkové sporenie.

Monografia je rozdelená po formálnej stránke na 3 kapitoly. Prvá kapitola sa vo svojich troch podkapitolách venuje dôchodkovému poisteniu z rôznych hľadísk. V kapitole 1.1 *Základné pojmy dôchodkového systému* sú rozobrané rôzne systémy financovania, od priebežného systému (známeho pod názvom pay-as-you-go) po fondový systém. Základom fungovania dôchodkového poistenia je zabezpečenie finančných zdrojov. Bezpečnosť, výhodnosť a výška dôchodkov sú oblasti, ktoré najviac zaujímajú občanov v každej krajine. Preto sa táto kapitola zamerala najmä na nasledujúce otázky: efektívna činnosť organizácie, monitorovanie aktivít dôchodkových fondov, flexibilita reakcií na budúce požiadavky a rozvoj a v neposlednom rade sociálna satisfakcia všetkých členov penzijných fondov.

Kapitola 1.2 *Reformy dôchodkového systému* sa venuje dôchodkovému poisteniu v súčasnosti, pričom si všima reformy dôchodkových systémov vo viacerých európskych krajinách, ale aj napr. v Chile, pretože odborníci sa domnievajú, že je aplikovateľná aj u nás. Dôraz kladie na vývoj dôchodkového poistenia na Slovensku a v závere sa dotýka aj prognóz nášho vývoja.

Druhá kapitola sa zaoberá stratégiou a manažmentom penzijných fondov, kde si autorky všímajú tak pasívny, ako aj aktívny a rizikový manažment. Tu sú charakterizované základné princípy manažmentu penzijných fondov podľa požiadaviek kladených v zahraničí na toto pôsobenie. Táto kapitola sa zaoberá identifiká-

ciu jednotlivých možných komponentov investičného portfólia v penzijných fondoch a načrtáva tradičné techniky oceňovania týchto jednotlivých zložiek. Analyzuje najmä moderné techniky oceňovania v kontexte aktuárskeho modelovania.

Jadrom monografie je kapitola 3 *Aktuárske metódy v dôchodkovom poistení*, uvádzajúca základné aktuárske výpočty, ktoré sa v súčasnosti používajú bežne vo svete a prenikajú i do našich poisťovní. Výpočty vo firmných a odvetvových penzijných schémach vykonávajú aktuári. Z hľadiska postupného vytvárania spoločného trhu v rámci Európskej únie a odstraňovania prekážok v slobodnom pohybe osôb a kapitálu a slobode poskytovaných služieb majú kľúčovú úlohu legislatívne predpisy Rady Európy pre systémy dôchodkového zabezpečenia. Z pohľadu ekonóma je najvýznamnejšia kapitola 3.8 *Metódy fondovania*. V nej čitateľ získa poznatky, ktoré sa týkajú výpočtu štandardnej miery príspevkov a tzv. aktuárskych záväzkov. V tejto časti sa nachádza široké spektrum aktuárskych predpokladov a metód, ktoré sa aplikujú, a v každej krajine sú rôzne. Tieto rozdiely v metódach a predpokladoch nevyplývajú len z rôznych aktuárskych prístupov, ale odrážajú aj rôzne typy a metódy zabezpečenia dôchodkových dávok, stupeň ich vývoja a rozsah obmedzenia zo strany daňových a dozorných orgánov na metódy, resp. bázu výpočtov.

Monografia týmto obsahom pokrýva časť učebnej látky predmetu Penzijné a nemocenské poistenie, ktorý sa vyučuje ako povinný predmet v študijnom programe Aktuárstvo na Fakulte hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave. Venuje sa problematike dôchodkového poistenia z pohľadu legislatívy, práce manažéra penzijného fondu, ako aj aktuára.

Možno konštatovať, že táto monografia je metodicky veľmi dobre spracovaná, jednotlivé časti na seba logicky nadväzujú, preto zodpovedá nárokom a kritériám kladeným na vedeckú monografiu.

František Peller